

IZVJEŠĆE

O FINACIJSKOJ REVIZIJI

TUŽITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE

ZA 2016. GODINU

Broj: 01/02/03-07-16-1-749/17

Sarajevo, srpanj 2017. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II. KRITERIJI ZA REVIZIJU	6
III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI	7
1. Uvod.....	7
2. Realizacija ranijih preporuka.....	7
3. Sustav unutarnjih kontrola	8
4. Proračun i izvješćivanje.....	11
5. Izvršenje proračuna.....	11
6. Bilanca stanja.....	16
7. Javne nabave.....	17
8. Ostalo.....	18
9. Komentari.....	20
Privici.....	20

I. MIŠLJENJE REVIZORA

1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Tužiteljstva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Tužiteljstvo)** za 2016. godinu koji obuhvaćaju: bilancu stanja, pregled prihoda, primitaka i financiranja, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Tužiteljstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1000–1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća Tužiteljstva ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je utemeljen na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra unutarnje kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutarnjih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustave unutarnjih kontrola.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i kako osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Tužiteljstva prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2016. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

¹ Sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, Ured za reviziju u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o finansijskim izvješćima, skrećemo pozornost na:

- dio obveza za usluge ekshumacija koje nisu evidentirane u tekućoj godini, zbog nedostajućih sredstava, o čemu je Tužiteljstvo obavještavalo nadležne institucije (točka 5.4. Izvješća);
- sudbene sporove iz radnih odnosa (točka 8.2. Izvješća).

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Tužiteljstva za 2016. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonima i drugim propisima kojima se Tužiteljstvo rukovodi.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Tužiteljstva je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija BiH i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.² Pored navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Tužiteljstva, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i kako osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Temelj za mišljenje s rezervom

1. Slabosti i nedostaci u procesu javnih nabava (točka 7. Izvješća).

² Novi ISSAI 4000 je usvojen u prosincu 2016. godine i zamjenjuje ranije ISSAI 4000, 4100 i 4200.

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Temelju za mišljenje s rezervom, aktivnosti, financijske transakcije i informacije Tužiteljstva za 2016. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane.

Sarajevo, 12.07.2017. godine

GLAVNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine provodi reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2016. godinu;
- Zakon o financiranju institucija BiH;
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti;
- Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti;
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS);
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti;
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti;
- Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH;
- Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH.

III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. Uvod

Tužiteljstvo je utemeljeno sukladno Zakonu o Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine³.

Prema odredbama navedenog Zakona Tužiteljstvo je:

- organ nadležan za provođenje istrage za kaznena djela za koja je nadležan Sud Bosne i Hercegovine, te za gonjenje počinitelja pred Sudom Bosne i Hercegovine, sukladno Zakonu o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine i drugim primjenjivim zakonima,
- organ nadležan za primanje zahtjeva za međunarodnu pravnu pomoć u kaznenim stvarima, sukladno zakonima, multilateralnim i bilateralnim sporazumima i konvencijama, uključujući i zahtjeve za izručenje ili predaju traženih osoba od strane sudova ili organa na području Bosne i Hercegovine i drugih država, odnosno međunarodnih sudova ili tribunala,
- organ zadužen za izradu statističkog pregleda svojih aktivnosti (izvješća o radu), te izradu informacije o stanju kriminaliteta u Bosni i Hercegovini i ukazuje na tendencije u njegovom kretanju. U zaključnom dijelu ove informacije glavni tužitelj može iznijeti prijedloge zakonskih reformi.

Tužiteljstvo je *sui generis* institucija te nije nadređeno entitetskim tužiteljstvima, nego je njegova nadležnost ograničena na postupanje pred Sudom Bosne i Hercegovine u kaznenim djelima propisanim Zakonom o Sudu BiH, Zakonom o Tužiteljstvu BiH, Kaznenim zakonom BiH, Zakonom o kaznenom postupku BiH, Zakonom o ustupanju predmeta od strane Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju Tužiteljstvu BiH. Druga tužiteljstva u Bosni i Hercegovini su uspostavljena sukladno postojećem političko-administrativnom ustroju.

Tužiteljstvom rukovodi vršiteljica dužnosti glavnog tužitelja koja je imenovana 28.09.2016. godine.

Sjedište Tužiteljstva je u Sarajevu.

2. Realizacija ranijih preporuka

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je financijsku reviziju Tužiteljstva za 2016. godinu, sačinio Izvješće o financijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje sa skretanjem pozornosti. Skretanje pozornosti se odnosilo na nepostojanje jasnih kriterija za razvrstavanje radnih mjesta u platne razrede, nepravilnosti u procesima javnih nabava i sudbene sporove iz radnih odnosa. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Uvidom u poduzete aktivnosti, te osvrtno na realizaciju danih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

2.1. Realizirane preporuke

- Proračunska sredstva za određene namjene su planirana u okviru odobrene gornje granice rashoda.
- Poduzete su aktivnosti vezane za rješavanje pitanja refundacije isplaćenih naknada za bolovanje.
- Prema podacima navedenim u pregledanim putnim nalogima, visina isplaćenih akontacija je razmjerna vremenu provedenom na službenom putovanju.

³ Službeni glasnik BiH, broj 49/09 i 97/09

- Unaprijeđen je sustav unutarnjih kontrola u procesu javnih nabava u dijelu vezanom za dane preporuke.

2.2. Preporuke čija je realizacija u tijeku

- U cilju unapređenja sustava praćenja stanja obveza prema dobavljačima, uspostavljene su vanknjigovodstvene evidencije zaprimljenih faktura, ali isto nije u potpunosti riješilo pitanje iskazivanja točnog salda predmetnih obveza u financijskim izvješćima.

2.3. Nerealizirane preporuke

- Nisu doneseni pravilnici o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta posebnih/tužiteljskih odjela.
- Sustav financijskog upravljanja i kontrole nije implementiran sukladno važećim propisima.
- Interni akti vezani za korištenje sredstava za telefone, službena vozila i reprezentaciju nisu usklađeni s važećim pravilnicima Vijeća ministara BiH.
- Nije izvršena analiza sustava isplate plaća niti su definirani jasni kriteriji za razvrstavanje radnih mjesta u pojedine kategorije stručnog osoblja.
- Nastavljena je praksa prijema u radni odnos uposlenika na određeno vrijeme, bez raspisivanja javnih oglasa, za obavljanje poslova u dužem razdoblju, a što je u suprotnosti sa propisima koji reguliraju oblast upošljavanja.
- Nisu propisana pravila i kriteriji za utvrđivanje visine naknade za usluge vještačenja.
- Nije provedena procedura javne nabave usluga ekshumacija.
- Nastavljena je praksa angažmana osoblja na temelju ugovora o djelu za obavljanje poslova iz opisa poslova sistematiziranih radnih mjesta.
- Naknade za angažman u Udarnoj grupi se i dalje isplaćuju u formi ugovora o djelu.
- Nisu pokretane inicijative prema Vijeću ministara BiH za preispitivanje statusa i mandata Udarne grupe.

3. Sustav unutarnjih kontrola

Tužiteljstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Organizacija i rukovođenje

Unutarnji ustroj i način rada Tužiteljstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju koji je donio glavni tužitelj, uz odobrenje Kolegija tužitelja i Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH⁴.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj: 29/14 i 56/15

Pravilnikom o unutarnjem ustroju Tužiteljstva uređen je način rada i rukovođenja, te opisi radnih mjesta stručnog i administrativno-tehničkog osoblja. Istim su sistematizirana radna mjesta za 320 izvršitelja, a na 31.12.2016. godine bilo je 187 uposlenih.

Kada je riječ o Pravilniku o unutarnjem ustroju, napominjemo da je odredbama članka 14. stavak (3) Zakona o Tužiteljstvu BiH i članka 4. stavak (1) Pravilnika o unutarnjem ustroju Tužiteljstva BiH propisano da unutarnji ustroj posebnih/tužiteljskih odjela uređuju rukovoditelji tih odjela internim pravilnicima, međutim, predmetni pravilnici nisu doneseni. Potreban broj tužitelja određuje Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH na temelju prijedloga Tužiteljstva. Odlukom Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH, broj: 06-07-2-1928-2/2015 od 27.05.2015. godine, odobren je ukupan broj tužitelja (63). Na 31.12.2016. godine bilo je uposlono 59 tužitelja.

Dakle, ukupan broj sistematiziranih radnih mjesta u Tužiteljstva je 383, od kojih je, na 31.12.2016. godine, bilo popunjeno 234. Proračunom za 2016. godinu planirano je 237 uposlenih. Na 31.12.2016. godine dodatno je bilo uposlono 13 osoba na određeno vrijeme, na sistematiziranim radnim mjestima, u okviru IPA programa.

Potrebno je poduzeti aktivnosti na donošenju internih pravilnika posebnih/tužiteljskih odjela, s obzirom na to da se pravilnicima o unutarnjem ustroju institucije utvrđuje broj potrebnog osoblja za efikasno funkcioniranje u okviru utvrđene nadležnosti, te da se utvrđuje način rukovođenja, odlučivanja i upravljanja u instituciji.

Financijsko upravljanje i kontrola

Sustav financijskog upravljanja i kontrole nije implementiran sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH, Priručniku za financijsko upravljanje i kontrolu u institucijama BiH i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Tužiteljstvo je popunilo obrazac Godišnjeg izvješća o financijskom upravljanju i kontroli za 2016. godinu i isti dostavilo Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH. U Izvješću je navedeno da nisu poduzete aktivnosti koje trebaju biti podloga za uspostavu sustava financijskog upravljanja i kontrole (nije imenovana osoba zadužena za financijsko upravljanje i kontrolu, nisu mapirani poslovni procesi, nisu procijenjeni rizici itd.).

Neophodno je uspostaviti sustav financijskog upravljanja i kontrole sukladno važećim propisima.

Kada je riječ o sustavu unutarnjih kontrola, napominjemo da interni akti Tužiteljstva vezani za korištenje sredstava za telefone, službena vozila i reprezentaciju i dalje nisu usklađeni sa odgovarajućim aktima Vijeća ministara BiH, koji su doneseni, između ostalog, i na temelju zaključaka Parlamentarne skupštine BiH.

Neophodno je poduzeti odgovarajuće aktivnosti na rješavanju pitanja internih akata vezanih za telefone, službena vozila i reprezentaciju sukladno relevantnim propisima.

Unutarnja revizija

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁵ i Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁶, Jedinica unutarnje revizije **Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine** bi trebala obavljati unutarnju reviziju u Tužiteljstvu. U Tužiteljstvu nisu provođene aktivnosti vezane za unutarnju reviziju.

Prevenција korupcije

Vijeće ministara BiH je usvojilo Strategiju za borbu protiv korupcije 2015. – 2019. i Akcijski plan za provođenje Strategije 2015. – 2019. Tužiteljstvo je, u svezi sa prirodom poslovanja i obvezama institucija koje su definirane navedenim dokumentima, poduzimalo određene aktivnosti. Naglašavamo da je borba protiv korupcije i prijevara izuzetno važna u Tužiteljstvu, zbog same prirode djelatnosti i uloge u društvu (Tužiteljstvo ima ključnu ulogu u procesuiranju počinitelja krivičnih djela) i da stoga treba predstavljati jednu od ključnih i permanentnih aktivnosti.

Smatramo kako dominantno treba preventivnim i proaktivnim djelovanjem (upravljanje ljudskim resursima, edukacija, podjela dužnosti, permanentno jačanje sustava unutarnjih kontrola, jačanje suradnje sa drugim institucijama i sl.) spriječiti negativne pojave u pogledu korupcije. Potencijalni počinitelji koruptivnih radnji prepoznaju slabosti i nedostatke sustava unutarnjih kontrola i transparentnosti u provođenju aktivnosti institucije, što ih ohrabruje i potiče na aktivnosti koje generiraju korupciju.

Potrebno je na adekvatan način identificirati i dokumentirati konkretne rizike od prijave i korupcije u određenim područjima poslovanja institucije, te, sukladno procijenjenim rizicima, jačati sustav unutarnjih kontrola i monitoringa. Ističemo kako je nužno usvojene strategije i planove borbe protiv korupcije operacionalizirati i konkretizirati kako bi doneseni dokumenti dali očekivane rezultate, a ne ostali tek *mrtvo slovo na papiru*. Mišljenja smo da se borba protiv korupcije, u prvom redu, treba odvijati u vlastitim redovima, tj. potrebno je očistiti svoje *vlastito dvorište* pa tek onda krenuti dalje. Sveobuhvatan i razumljiv program za borbu protiv korupcije treba biti integriran u ukupnu organizacijsku strukturu Tužiteljstva.

Nadalje, s obzirom na ulogu i značaj Tužiteljstva u prevenciji korupcije, potrebno je permanentno jačati suradnju sa ostalim institucijama koje sudjeluju u ovom procesu u cilju pravovremenog i efikasnog djelovanja protiv svih mogućih zlouporaba.

Preporučamo redovito sačinjavanje detaljnih analiza i evaluacija učinkovitosti i stupnja implementacije usvojenih strateških dokumenata u oblasti borbe protiv korupcije, s ciljem blagovremenog reagiranja na odstupanja i uočene negativne namjere i postupanja.

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 49/12

4. Proračun i izvješćivanje

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2016. godinu⁷, Tužiteljstvu su odobrena sredstva u iznosu od 12.884.000 KM (tekući izdaci 12.574.000 KM i kapitalni izdaci 310.000 KM).

Odobreni proračun je *uvećan* za 1.615.145 KM, i to za sredstva iz tekuće pričuve za troškove ekshumacija (190.000 KM)⁸, za sredstva višegodišnjeg kapitalnog ulaganja „Izgradnja zgrade Tužiteljstva BiH – IPA 2012/2013“ (492.568 KM) i za donirana sredstva za potporu sektoru pravosuđa – IPA 2012/2013 (932.577 KM). U finansijskim izvješćima Tužiteljstva iskazan je korigirani proračun u ukupnom iznosu od 14.499.145 KM.

Tužiteljstvo je izvršilo prestrukturiranje rashoda u rujnu i prosincu 2016. godine, koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH, prema kojima je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog proračuna. Ukupan iznos prestrukturiranja iznosio je 209.000 KM (povećani su troškovi ugovorenih i drugih usluga 192.000 KM, izdaci telefonskih i poštanskih usluga 15.000 KM i troškovi zakupa 2.000 KM, a smanjene su naknade troškova uposlenih 89.000 KM, putni troškovi 30.000 KM, nabava materijala 70.000 KM i izdaci za usluge prijevoza i goriva 20.000 KM). Prestrukturiranje rashoda je najvećim dijelom uvjetovano nedostajućim sredstvima na poziciji ekshumacija (vidjeti točku 5.4. Izvješća).

Godišnje finansijsko izvješće za 2016. godinu Tužiteljstvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku. Također, Tužiteljstvo je sačinilo i dostavilo Narativno izvješće za 2016. godinu Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine u cilju prikupljanja i analiziranja izvješća, kao i potrebnih informacija o proračunu i prihodima za sudove i tužiteljstva, kako bi se osigurali statistički podaci za efikasan rad sudova i tužiteljstava sukladno važećim propisima.

5. Izvršenje proračuna

U Godišnjem finansijskom izvješću Tužiteljstva za 2016. godinu, iskazani su rashodi u iznosu od 13.440.156 KM, što u odnosu na raspoloživi proračun, u iznosu od 14.499.145 KM, predstavlja ostvarenje od 93%. Nerealizirana sredstva u iznosu od 1.058.989 KM najvećim dijelom se odnose na sredstva IPA projekata.

Značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (10.486.722 KM), naknade uposlenih (443.625 KM), putne troškove (293.800 KM), ugovorene usluge (838.970 KM) i nabavu opreme (246.582 KM).

Pregled rashoda proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 101/15

⁸ VM broj 295/16 od 29.11.2016. godine

5.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2016. godine iskazane su u iznosu od 10.486.722 KM⁹, od čega neto plaće i naknade iznose 6.053.081 KM, stimulacije 14.000 KM i porezi i doprinosi 4.419.641 KM.

Način obračuna: Način obračuna plaća reguliran je odredbama Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH¹⁰ i odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH¹¹. Na 31.12.2016. godine u Tužiteljstvu je bilo ukupno 247 uposlenih, od kojih 168 prima plaću sukladno Zakonu o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH, a 79 sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Revidiranjem izdataka za plaće nismo bili u mogućnosti utvrditi načelo po kojem je izvršena navedena podjela, odnosno načelo po kojem je izvršeno razvrstavanje radnih mjesta u jednu ili drugu grupu (npr. rukovoditelj određenog odjela prima plaću sukladno Zakonu o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH, dok ostali uposleni u tom odjelu primaju plaću sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH).

Smatramo kako je potrebno izvršiti analizu i definirati jasne kriterije za razvrstavanje radnih mjesta u pojedine kategorije stručnog osoblja.

Zakonom o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH utvrđene su osnovne mjesečne plaće tužitelja i određene kategorije stručnog osoblja u fiksnom iznosu i to za: glavnog tužitelja (4.400 KM), šefove odsjeka Tužiteljstva (4.000 KM), tužitelje (3.800 KM), tajnika Tužiteljstva (3.000 KM), stručne suradnike/pomoćnike tužitelja (u rasponu od 1.200 do 1.800 KM).

Kada je riječ o načinu obračuna plaća, napominjemo da je člankom 6. Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH regulirano da se osnovne mjesečne plaće propisane ovim Zakonom neće povećavati sve dok prosječna mjesečna neto plaća u BiH izračunata za kalendarsku godinu ne dostigne ili ne prijeđe iznos od 800 KM. Počev od godine koja uslijedi nakon godine u kojoj prosječna mjesečna neto plaća u BiH izračunata za kalendarsku godinu po prvi put dostigne ili prijeđe iznos od 800 KM, osnovna mjesečna plaća nabrojanih kategorija će se godišnje korigirati za postotak povećanja prosječne mjesečne neto plaće u BiH. U ranijem razdoblju plaće su korigirane¹² sukladno navedenom, s tim da u tekućoj godini nije bilo korekcije plaća po navedenom temelju.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju definirana su određena radna mjesta (ostale kategorije stručnog osoblja) za koja Zakonom nisu definirani platni razredi, ali je iste Tužiteljstvo dodijelilo po principu sličnosti sa radnim mjestima i koeficijentima propisanim u drugim pravosudnim institucijama¹³. Internom Odlukom o obračunu plaća i drugih naknada za

⁹ Iz sredstava IPA projekta za pomoć sektoru pravosuđa, dodatno je isplaćeno 384.554 KM za plaće i naknade plaća za uposlene u okviru projekta, na temelju javnih oglasa, na određeno vrijeme. Na 31.12.2016. godine bilo je 13 uposlenih, a prosječan broj uposlenih u tijeku godine bio je osam.

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj: 90/05, 32/07

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj: 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16

¹² Prema odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, osnovna plaća se utvrđuje množenjem osnovice za obračun plaće i pripadajućeg koeficijenta. Osnovica za obračun plaća je zamrznuta od 2012. godine.

¹³ Napominjemo da ne postoji jedinstvena metodologija za utvrđivanje kategorija stručnog osoblja u pravosudnim institucijama (svaka institucija utvrđuje kategorije radnih mjesta za svoje osoblje), a da je prisutna praksa jedinstvene metodologije za utvrđivanje kategorija radnih mjesta u institucijama zakonodavne i izvršne vlasti.

pojedine kategorije radnih mjesta iz 2006. godine, te izmjenom iz 2012. godine i tri izmjene u 2013. godini, definirani su platni razredi za pojedine kategorije radnih mjesta u rasponu od 1.500 do 2.400 KM. Napominjemo da su izmjenama i dopunama navedene Odluke vršena povećanja plaća unutar platnih razreda.

Budući da Odluka sadrži više izmjena, postoji rizik primjene iste pri utvrđivanju prava uposlenih te je potrebno sačiniti prečišćeni tekst.

Također smo uočili da se navedenom Odlukom omogućava automatsko unapređenje osoblja na temelju navršenih godina radnog staža. Tako, primjerice, stručni suradnik istražitelj do četiri godine radnog iskustva na poslovima ovlaštene službene osobe ima plaću 1.500 KM, od četiri do pet godina radnog iskustva i s pozitivno ocijenjenim radom 1.600 KM, a preko pet godina radnog iskustva 1.800 KM; stručni savjetnik/pravnik do četiri godine radnog iskustva u pravosuđu po položenom pravosudnom ispitu i pozitivnom ocjenom rada 2.100 KM, a preko četiri godine 2.200 KM. U 2016. godini u viši platni razred pomjereno je 13 uposlenih.

Dovodimo u pitanje primjerenost povećanja plaća na navedeni način (prelazak u gornju granicu platnog razreda navršavanjem godina radnog staža), s obzirom na to da je dodatak na radni staž predviđen važećim zakonskim propisima za sve uposlene u institucijama Bosne i Hercegovine. Također, dovodimo u pitanje primjerenost povećanja plaća unutar platnih razreda, s obzirom na to da je isto zamrznuto, od 2009. godine, u institucijama zakonodavne i izvršne vlasti Bosne i Hercegovine.

Potrebno je definirati platne razrede prema složenosti poslova pojedinih radnih mjesta kako je to prisutna praksa u ostalim institucijama zakonodavne i izvršne vlasti Bosne i Hercegovine, te definirati jasne stručne kriterije za napredovanje unutar platnih razreda. Pri realizaciji napredovanja unutar platnih razreda neophodno je uzeti u obzir ograničenje povećanja plaća u ostalim institucijama Bosne i Hercegovine.

Upošljavanje: Revidiranjem neto plaća i naknada plaća uočili smo kako se za određen broj uposlenih prijem na određeno vrijeme provodio bez raspisivanja javnog oglasa. Navedeno postupanje obrazloženo je hitnošću obavljanja poslova i nemogućnošću blagovremenog provođenja javnog oglasa. Također smo uočili da su osobe za koje tijekom 2016. godine nije raspisan javni oglas za prijem na određeno vrijeme bile uposlene po ugovoru o radu i u 2015. godini (u 2015. godini bio raspisan javni oglas za prijem osoba na godinu dana). Istekom godine dana, u 2016. godini, bez raspisivanja javnog oglasa u radni odnos na određeno vrijeme ponovno se angažiraju iste osobe.

Kao i prethodne godine, nastavljena je praksa netransparentnog upošljavanja osoba na određeno vrijeme, te je stoga potrebno osigurati dosljednu primjenu propisa koji reguliraju oblast upošljavanja.

5.2. Naknade uposlenih

Ukupno ostvarene naknade troškova uposlenih na 31.12.2016. godine iskazane su u iznosu od 443.625 KM¹⁴, a odnose se na prijevoz sa posla i na posao (51.534 KM), topli obrok (85.464 KM), regres za godišnji odmor (224.850 KM), otpremnine zbog odlaska u mirovinu (13.913 KM), jubilarne nagrade (2.490 KM), pomoć u slučaju smrti (14.940 KM), pomoć u slučaju teže invalidnosti (4.980 KM) i poreze i doprinose na naknade (45.454 KM).

¹⁴ Iz sredstava IPA projekta dodatno je isplaćeno 18.656 KM

Kada je riječ o obračunu i isplati naknada uposlenih u 2016. godini, konstatirano je da je predmetno pitanje bilo uređeno na dva načina, kao i pitanje obračuna i isplate plaća opisano u prethodnoj točki. Naime, Zakonom o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH utvrđeno je pravo na isplatu *naknade za godišnji odmor (regres) i naknade prilikom odlaska u mirovinu*. Navedene ostale kategorije naknada su isplaćene osoblju koje plaću prima sukladno odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Regres za godišnji odmor: Sa 31.12.2016. godine na ime regresa za godišnji odmor isplaćeno je ukupno 224.850 KM. Sukladno Zakonu o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH, tužitelji imaju pravo na neto naknadu za godišnji odmor u iznosu od 50% osnovne mjesečne neto plaće utvrđene ovim Zakonom (članak 2. točka a. navedenog Zakona). Tužiteljima je isplaćen regres u iznosu od 2.184 KM. Regres u iznosu od 50% njihove osnovne mjesečne plaće isplaćen je i ostalom stručnom osoblju koje plaću prima prema Zakonu o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH u rasponu od 780 do 1.250 KM. Isplata regresa za godišnji odmor u pojedinačnim iznosima po 300 KM izvršena je uposlenima na koje se primjenjuje Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Naknade prilikom odlaska u mirovinu: Sa 31.12.2016. godine isplaćene su tri otpremnine u ukupnom iznosu od 13.913 KM. U siječnju 2016. godine isplaćena je otpremnina tužitelju u iznosu od 3.953 KM na temelju članka 11. Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i pravosudnim institucijama na razini BiH, kojim je definirano pravo na jednu osnovnu mjesečnu plaću kao naknadu prilikom odlaska u mirovinu.

U travnju 2016. godine isplaćena je jedna otpremnina u iznosu od 4.980 KM, a u rujnu i druga otpremnina u istom iznosu. Ove dvije isplaćene otpremnine odnose se na uposlenike Tužiteljstva koji primaju plaću prema Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH i imaju pravo na isplatu otpremnine u visini šest ostvarenih neto plaća isplaćenih u prethodnih šest mjeseci ili šest prosječnih mjesečnih neto plaća iz prethodne godine u BiH, ukoliko je to za njih povoljnije. Isplata za uposlenike je izvršena na temelju Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava na otpremninu prilikom odlaska u mirovinu u institucijama Bosne i Hercegovine¹⁵.

Uposleni u pravosudnim institucijama Bosne i Hercegovine su podnijeli tužbene zahtjeve za izjednačavanja prava po pitanju isplate određenih naknada (za prijevoz sa posla i na posao, topli obrok i odvojen život) sa ostalim uposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine (vidjeti točku 8.2. Izvješća).

5.4. Ugovorene usluge

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu od 838.970 KM¹⁶. Značajniji izdaci odnose se na usluge ekshumacija nestalih osoba u BiH (432.245 KM), ugovore o djelu (99.110 KM), usluge prevođenja (68.211 KM), troškove vještačenja, svjedoka i sudija porotnika (57.821 KM), troškove svjedoka – dnevnice, prijevoz, smještaj (39.940 KM) i ugovore o volonterskom radu (30.295 KM).

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 58/09

¹⁶ Iz sredstava IPA projekta dodatno je isplaćeno 185.797 KM i to za: troškove vještačenja, svjedoka i sudija porotnika (25.312 KM), troškove svjedoka – dnevnice, prijevoz, smještaj (24.137 KM) i usluge ekshumacija nestalih osoba u BiH (136.348 KM)

Usluge ekshumacija nestalih osoba u BiH: Realizacija izdataka za usluge ekshumacija sa 31.12.2016. godine iskazana je u ukupnom iznosu od 753.402 KM (sredstva odobrenog proračuna 432.245 KM, sredstva tekuće pričuve 184.809 KM i sredstva IPA projekta 136.348 KM).

Najznačajniji iznos (455.938 KM) odnosi se na plaćene fakture dobavljaču Rudar d.o.o. Tuzla za angažman na obavljanju radova iskopa i izvlačenja materijala iz jame/okna "Radača" općina Mostar. *Spomenuti iznos odnosi se na tri fakture dobavljača za usluge realizirane u 2015. godini, dok su ostale za izvršene usluge u 2016. godini.* Tužiteljstvo je krajem rujna 2015. godine zaključilo Ugovor o izvođenju radova iskopa i izvlačenja materijala i jame "Radača" (općina Mostar) sa dobavljačem Rudar d.o.o. Tuzla, u kojem je definirana cijena dnevnice radnika na iskopu u iznosu od 29 KM/dan po radniku za 240 sati mjesečno. Ugovor se primjenjuje od dana potpisivanja i važi do završetka posla sukladno zahtjevima Tužiteljstva. Napominjemo da je ugovor zaključen bez provedenog postupka javne nabave.

Ugovorom je definirano da će plaćanje izvršenih usluga biti izvršeno u roku od 30 dana od dana prijema fakture. Realno stanje je takvo da se plaćanja faktura realizira dosta poslije utvrđenog roka za plaćanje¹⁷. Analizom faktura spomenutog dobavljača, primijećeno je da su sve fakture dobavljača plaćene po ispostavljenom troškovniku dobavljača u punom iznosu, tj. nije bilo korekcija faktura od nadležnog tužitelja u postupku, kao što je slučaj sa drugim dobavljačima predmetnih usluga. Naime, u procesu revizije je konstatirano da se izdaci za ekshumacije nestalih osoba evidentiraju na temelju rješenja Tužiteljstva, a ne na temelju faktura izvršitelja usluga, pri čemu se iznosi za plaćanje po rješenjima i fakturama razlikuju. U većini slučajeva iznosi za plaćanje po rješenjima Tužiteljstva su manji od iznosa koje fakturiraju izvršitelji usluga.

Kada je riječ o obvezama za izvršene usluge ekshumacija, ističemo da se Tužiteljstvo obraćalo nadležnim institucijama za rješavanje pitanja nedostajućih sredstava za pokriće troškova ekshumacija¹⁸, koji su, prema obrazloženjima Tužiteljstva, produkt povećanog opsega rada na predmetima ratnih zločina. Međutim, nisu pronađena odgovarajuća rješenja, što ima za posljedicu da u financijskim izvješćima tekuće godine, prema vanknjigovodstvenim evidencijama Tužiteljstva, nisu evidentirane obveze za ekshumacije u iznosu od 377.019 KM.

Neophodno je obveze za usluge ekshumacija evidentirati sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH u cilju točnog iskazivanja pozicija financijskih izvješća.

Ugovori o djelu: Za ugovore o djelu izdvojeno je 99.110 KM, od kojih se 60.500 KM odnosi na isplate za članove Udarne grupe, a preostali iznos od 38.610 KM na zaključena tri ugovora o djelu.

Vijeće ministara BiH je na sjednici održanoj 30.10.2003. godine donijelo Odluku o formiranju Udarne grupe za borbu protiv trgovine ljudima i organizirane ilegalne imigracije¹⁹ koja će djelovati na području BiH. Udarnu grupu čini po jedan predstavnik iz državnih i entitetskih organa, kao i organa Brčko distrikta BiH (tužiteljstava, ministarstava unutarnjih poslova, poreznih uprava, Državne agencije za istrage i zaštitu itd.). Rješenje o imenovanju Udarne

¹⁷ U 2017. godini je pokrenut sudbeni spor za dug u iznosu od 279.937 KM.

¹⁸ Tužiteljstvo je pri planiranju proračuna za 2016. godinu iskazalo potrebu za novčanim sredstvima na poziciji ekshumacija u ukupnom iznosu od 649.000 KM. Proračunom su odobrena sredstva u iznosu od 249.000 KM. Dodatna sredstva u iznosu od 192.000 KM osigurana su prestrukturiranjem rashoda unutar odobrenog proračuna, a iz tekuće pričuve u iznosu od 184.809 KM.

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj: 03/04 i 103/06

grupe donosi ministar sigurnosti BiH na pismeni prijedlog ovlaštenih predstavnika navedenih organa. Udarne grupa radi pod izravnom nadležnošću državnog tužitelja koji je i zvanični rukovoditelj Udarne grupe.

Odlukom o procedurama i kriterijima za utvrđivanje visine mjesečne naknade za rad članovima Udarne grupe, naknade za angažiranje vanjskih suradnika, te naknade za obavljanje administrativno-tehničkih i računovodstvenih poslova, broj KTA-UG-44/12 od 27.03.2012. godine, utvrđene su naknade članovima Udarne grupe, na tromjesečnoj razini, u neto iznosu (za rukovoditelja 1.050 KM, za članove 900 KM i za obavljanje administrativno-tehničkih i računovodstvenih poslova 600 KM). S članovima Udarne grupe sklopljeni su ugovori o djelu koji se zaključuju na razdoblje od po tri mjeseca.

Člankom 11. navedene Odluke definirano je da će u trenutku kada postane operativna, Državna agencija za istrage i zaštitu BiH preuzeti mandat i odgovornosti Udarne grupe, a navedena Odluka će biti stavljena van snage.

Smatramo kako je potrebno preispitati način angažmana redovito uposlenih u institucijama BiH i u drugim institucijama, na drugim razinama vlasti, putem ugovora o djelu.

Također, ponovno preporučamo preispitivanje statusa i mandata Udarne grupe u svezi sa odredbama Odluke o uspostavljanju iste i u svezi sa mandatom Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA).

Preostala tri ugovora o djelu zaključena su za obavljanja poslova pružanja pomoći u vršenju pregleda dokumenata, unosa i provjere podataka, pretraživanje zbirke dokumenata i arhive, pružanje analitičke potpore, dok je jedan ugovor o djelu zaključen za obavljanje specifičnih poslova u odjelu za odnose s javnošću uključujući rad na pripremi vijesti i informacija o aktivnostima Tužiteljstva BiH, pregled dnevnog tiska i medijskih objava i sl. Navedeni ugovori su zaključeni većim dijelom 2016. godine i za iste se izdvajao mjesečni iznos u rasponu od 1.000 do 1.500 KM. Napominjemo da se radi o poslovima iz opisa poslova sistematiziranih radnih mjesta i da su iste osobe bile angažirane i u 2015. godini.

Smatramo da kontinuiran angažman osoblja na temelju ugovora o djelu, za obavljanje poslova sistematiziranih radnih mjesta, nije odgovarajući model, s obzirom na to da se radi o netransparentnom upošljavanju, što je neprihvatljiva praksa kada je u pitanju javni sektor.

6. Bilanca stanja

Aktiva Tužiteljstva se odnosi na gotovinu, kratkoročna potraživanja i zalihe (17.042 KM) i stalna sredstva iskazana po sadašnjoj vrijednosti (1.525.235 KM). Pasiva se odnosi na kratkoročne tekuće obveze i razgraničenja (1.364.031 KM) i izvore sredstava (1.525.235 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

Tužiteljstvo je izvršilo popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza na 31.12.2016. godine. Popisom nisu konstatirane razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja.

6.1. Kratkoročne obveze

Kratkoročne tekuće obveze se odnose na obveze prema dobavljačima (406.822 KM) i obveze prema uposlenima (957.209 KM), koje su izmirene u 2017. godini.

Kada je riječ o obvezama prema dobavljačima, postupcima revizije je utvrđeno da stanja kod pojedinih dobavljača nisu usuglašena sa izvodima otvorenih stavki. Naime, u postupku revizije je konstatirano da fakture za određene usluge (prevođenja, vještačenja, ekshumacija) odobrava tužitelj koji je nadležan u konkretnom predmetu te izdaje rješenje kojim se utvrđuje visina naknade za pružene usluge. U pojedinim slučajevima se iznosi za plaćanje po fakturama i rješenjima razlikuju. U većini takvih slučajeva iznosi za plaćanje po rješenjima Tužiteljstva su manji od iznosa koje su fakturirali izvršitelji usluga.

Također, određene obveze su evidentirane u 2017. godini, iako se odnose na proračunsku 2016. godinu. Jedan od razloga su nedostajuća sredstva za ekshumacije, ali i neuspostavljanje odgovarajućih internih procedura koje trebaju osigurati ažurno evidentiranje ulaznih faktura.

Mišljenja smo da bi radi točnog financijskog izvješćivanja više pozornosti trebalo posvetiti usuglašavanju stanja obveza kao i pravovremenom evidentiranju istih.

7. Javne nabave

Prema prezentiranim podacima, u 2016. godini, zaključeni su ugovori o javnim nabavama u iznosu od 657.202 KM. Značajni postupci nabava odnose se na nabavu motornih vozila (209.950 KM), gorivo (130.413 KM), usluga servisiranja vozila (37.440 KM), uredskog materijala (30.173 KM), tonera i kertridža (16.489 KM) itd.

Nabava motornih vozila: Otvoreni postupak nabave 3 terenska motorna vozila za potrebe Tužiteljstva BiH pokrenut je Odlukom glavnog tužitelja od 08.06.2016. godine. Ukupna procijenjena vrijednost nabave iznosi 210.000 KM (sa PDV-om). Predviđeni rok isporuke je 30 dana od dana potpisivanja Ugovora. Tendersku dokumentaciju preuzelo je ukupno 14 ponuđača.

U predviđenom roku, ponudu je dostavio konzorcij ponuđača, Hyundai Auto BH d.o.o. Sarajevo i AC Quattro d.o.o. Sarajevo, sa ukupnom cijenom od 209.950 KM. Prethodno je postupak nabave ponavljan dva puta iz razloga nedostavljanja dokumentacije sukladno traženim tehničkim karakteristikama. U oba prethodna postupka, ponudu je poslao isti ponuđač, konzorcij Hyundai Auto BH d.o.o. Sarajevo i AC Quattro d.o.o. Sarajevo.

Ugovor s izabranim konzorcijem dobavljača zaključen je 10.08.2016. godine. Istog dana izvršena je i primopredaja vozila. Napominjemo da je u tekućoj, kao i u prethodnoj, godini izabran isti dobavljač (odnosno konzorcij dobavljača) u proceduri javne nabave motornih vozila.

Uvidom u ponudu grupe ponuđača Hyundai Auto BH d.o.o. Sarajevo i AC Quattro d.o.o. Sarajevo, konstatirano je da u tenderskoj dokumentaciji od dobavljača nije tražena garancija za ozbiljnost ponude i garancija za uredno izvršenje ugovora, imajući u vidu vrijednost nabave, a pozivom na članak 61. Zakona o javnim nabavama BiH.

Provođenje postupaka: Planom javnih nabava za 2016. godinu planirano je provođenje otvorenog postupka nabave izvođenja radova za potrebe **ekshumacija**, procijenjene vrijednosti u iznosu od 700.000 KM sa PDV-om, sa rokom završetka svibanj 2016. godine. Međutim, predmetna procedura nije pokrenuta niti provedena u tekućoj godini. Na 31.12.2016. godine na predmetnoj poziciji su evidentirani izdaci u iznosu od 753.402 KM.

Zbog neblagovremenog provođenja procedure javne nabave, u razdoblju od 29.11.2015. do 24.10.2016. godine, vršena je nabava **goriva** (oko 38.500 KM) od dobavljača izabranog u prethodno provedenom postupku javne nabave, na temelju ugovora kojem je isteklo razdoblje pravosnažnosti.

Smatramo da je neophodno blagovremeno provođenje procedura javnih nabava, u suštinskom i formalnom smislu, kako bi se osiguralo najefikasnije korištenje javnih sredstava u svezi s predmetom nabave i njegovom svrhom.

Realizacija ugovora: Realizacija pojedinih ugovora (za gorivo, uredski materijal, tonere i kertridže i dr.) prati se samo vrijednosno, ali ne i količinski po stavkama specifikacija koje su sastavni dio ugovora, što može imati za posljedicu probijanje ugovorenih količina.

Također, uvidom u fakture dobavljača za popravak i održavanje vozila, uočeno je da se pretežno fakturira cijena usluge od 39 KM, iako je okvirnim sporazumom ista definirana u iznosu od 29,25 KM.

Smatramo da je neophodno uspostaviti adekvatan sustav praćenja realizacije ugovora, a što je temelj za dobru procjenu vrijednosti nabava i racionalno trošenje javnih sredstava.

Neophodno je uspostaviti sustav unutarnjih kontrola koji će osigurati pravovremeno provođenje procedura javnih nabava i adekvatno praćenje realizacije zaključenih ugovora.

8. Ostalo

8.1. Programi posebne namjene

IPA 2012/2013 – Proračunska potpora sektoru pravosuđa: Iz 2015. godine prenesena su neutrošena sredstva u iznosu od 932.577 KM. U 2016. godini iskazana je realizacija u iznosu od 589.007 KM ili 63% u odnosu na raspoloživa sredstva.

8.2. Sudbeni sporovi

Uposleni u *pravosudnim (sudbenim i tužiteljskim) institucijama* na razini Bosne i Hercegovine podnijeli su tužbene zahtjeve za retroaktivnu isplatu naknada za prijevoz na posao i s posla, ishranu u tijeku radnog vremena i odvojeni život. Prema podacima Pravobraniteljstva BiH²⁰,

²⁰ Tužiteljstvo ne raspolaže podacima o ukupnoj visini podnesenih tužbenih zahtjeva, s obzirom na to da se isti podnose parcijalno, niti raspolaže podacima o visini dosadašnjih isplata po donesenim presudama, s obzirom na to da se iste izvršavaju sa Jedinstvenog računa trezora. Napominjemo da smo i u Izvješću o financijskoj reviziji Tužiteljstva za 2015. godinu skrenuli pozornost na pitanje sudbenih sporova iz radnih odnosa.

na 09.05.2017. godine, vrijednost potraživanja po podnesenim tužbenim zahtjevima iz radnih odnosa, uposlenih u Tužiteljstvu, iznosi 1.720.000 KM.

Temelj za podnošenje tužbenih zahtjeva je Odluka o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda BiH, broj: U-7/12 od 30.01.2013. godine²¹, kojom se utvrđuje da Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH nije sukladan članku I/2 Ustava Bosne i Hercegovine, jer ne sadrži odredbe u pogledu naknade troškova za ishranu u tijeku rada, naknadu prijevoza na posao i prijevoza s posla i naknadu za odvojeni život. Ovom Odlukom je definiran rok od šest mjeseci (od dana dostavljanja iste) za uvođenje, sudija, tužitelja i određene kategorije stručnog osoblja u pravosudnim institucijama na razini Bosne i Hercegovine, u predmetna prava.

U Odluci se, između ostalog, navodi da sudije, tužitelji i određene kategorije stručnog osoblja u pravosudnim institucijama na razini BiH, nemaju istovjetne naknade kao izabrani zvaničnici, državni službenici, uposlenici i ostali uposleni u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti, odnosno da su jedina kategorija uposlenika koja nema ova prava, što predstavlja diskriminaciju koja se ne može opravdati.

Sudovi su donosili određene presude u korist podnosilaca tužbenih zahtjeva. U presudama sudova, između ostalog, nalazimo pozivanje na odredbe članka 2. stavak (1) Zakona o zabrani diskriminacije²², prema kome je diskriminacija svako različito postupanje, pored ostalog nabrojanog u ovom propisu, i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojoj osobi onemogućiti ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima javnog života.

Podsjećamo da je način obračuna plaća za određene kategorije radnih mjesta u pravosudnim institucijama uređen Zakonom o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH koji je u primjeni od 01.01.2006. godine. Navedenim Zakonom utvrđeno je pravo na osnovnu mjesečnu plaću i pravo na *naknade za godišnji odmor (regres) i naknade prilikom odlaska u mirovinu*, te je sukladno tome i vršena isplata ovih naknada.

Način obračuna plaća za uposlene u institucijama zakonodavne i izvršne vlasti (i za dio uposlenih u pravosudnim institucijama) Bosne i Hercegovine reguliran je odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine, koji je u primjeni od 01.07.2008. godine, i pratećim podzakonskim aktima. Ovim Zakonom utvrđeno je pravo na osnovnu mjesečnu plaću i pravo na *naknade za ishranu u tijeku rada, regres za godišnji odmor, smještaj i odvojeni život, prijevoz na posao i s posla, otpremnine za odlazak u mirovinu* itd.

Ističemo da je navedenim zakonima na različit način utvrđeno pravo na osnovnu mjesečnu plaću (vidjeti točku 5.1. Izvješća). Također, ističemo da su prava na naknade za regres za godišnji odmor i otpremnine za odlazak u mirovinu regulirana različito, iako oba navedena zakona utvrđuju pravo na isplatu predmetnih naknada (vidjeti točku 5.2. Izvješća).

²¹ Ustavni sud je donio i Odluku o dopustivosti i meritumu broj: U-29/13 od 28.03.2014. godine, kojom se utvrđuje da Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH nije sukladan članku I/2 Ustava Bosne i Hercegovine, jer ne sadrži odredbe u pogledu naknade troškova smještaja u tijeku rada.

²² Službeni glasnik BiH, broj 59/09

Slijedom navedenih stavova pravosudnih institucija, ističemo potrebu žurnog rješavanja pitanja jednoobraznog reguliranja prava iz radnih odnosa u pogledu strukture primanja (načina obračuna plaća i vrste i visine naknada) za uposlene u sudbenoj, zakonodavnoj i izvršnoj vlasti na razini Bosne i Hercegovine. Ovim bi se spriječilo pokretanje sličnih postupaka koji imaju za posljedicu, pored isplate osnovnih potraživanja, isplate značajnih iznosa zateznih kamata i sudbenih troškova na teret javnih sredstava.

9. Komentari

Tužiteljstvo BiH nije u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2016. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2016. godinu.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Mirsada Sijamić, v.r.

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Miro Galić, v.r.

Članovi tima za financijsku reviziju

Osman Paćuka, v.r.

Ivana Jurčević, v.r.

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete

Dragoljub Kovinčić, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2016. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2016. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2016. godinu

Naziv institucije: Tužiteljstvo BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	12.574.000	0	12.574.000	12.418.059	99
Bruto plaće i naknade	10.583.000		10.583.000	10.486.722	99
Naknade troškova uposlenih	535.000	-89.000	446.000	443.625	99
Putni troškovi	335.000	-30.000	305.000	293.800	96
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	85.000	15.000	100.000	95.147	95
Izdaci za energiju i kom. usluge	84.000		84.000	66.236	79
Nabava materijala	150.000	-70.000	80.000	71.411	89
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	90.000	-20.000	70.000	59.096	84
Unajmljivanje imovine i opreme		2.000	2.000	1.198	60
Izdaci za tekuće održavanje	50.000		50.000	48.813	98
Izdaci za osiguranje	15.000		15.000	13.041	87
Ugovorene i druge posebne usluge	647.000	192.000	839.000	838.970	100
2. Kapitalni izdaci	310.000	0	310.000	246.582	80
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme	310.000		310.000	246.582	80
Nabava ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i invest. održavanje			0		
3. Tekuća PRIČUVA	0	190.000	190.000	184.809	97
		190.000	190.000	184.809	
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	492.568	492.568	1.700	0
Izgradnja zgrade		492.568	492.568	1.700	0
5. Novčane donacije	0	932.577	932.577	589.007	63
IPA 2012/2013		932.577	932.577		0
Ukupno (1+2+3+4+5)	12.884.000	1.615.145	14.499.145	13.440.157	93

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 27.02.2017. godine.

v.d. glavnog tužitelja:

Gordana Tadić

Bilanca stanja na 31.12.2016. godine

Naziv institucije: Tužiteljstvo BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2015.	31.12.2016.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	39.472	17.042	43
Novčana sredstva	21.095	12.927	61
Kratkoročna potraživanja	14.426	164	1
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja	3.951	3.951	100
2. Stalna sredstva	958.367	1.525.235	159
Stalna sredstva	2.194.836	2.944.568	134
Ispravka vrijednosti	1.236.496	1.419.333	115
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	958.367	1.525.235	159
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	997.839	1.542.277	155
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	1.169.917	1.364.031	117
Kratkoročne tekuće obveze	164.074	406.822	248
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	951.231	957.209	101
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	54.612		0
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	958.367	1.525.235	159
Izvori sredstava	958.367	1.525.235	159
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	2.128.284	2.889.266	136

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 27.02.2017. godine.

v.d. glavnog tužitelja:

Gordana Tadić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Tužiteljstva Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Tužiteljstvo) dužno je da osigura da finansijska izvješća za 2016. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj: 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno da postupa sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2016. godinu (Službeni glasnik BiH broj 101/15) i pratećim naputcima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Tužiteljstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakovitosti.

Datum, 18.04.2017. godine

v.d. glavnog tužitelja:

Gordana Tadić